

TOIMINTA, VUOROVAIKUTUS JA AMMATTIKIELET

—•—
ESA LEHTINEN

VIRKAANASTUJAISESITELMÄ
VAASAN YLIOPISTOSSA 28.
TAMMIKUUTA 2008

Useimmat teistä tunnistanevat, millaiseen kontekstiin seuraavanlainen lausuma kuuluu: *Pyydän Teitä, Professori Virtanen, Vaasan yliopiston humanistisen tiedekunnan määräämänä vastaväittäjänä esittämään ne muistutukset, joihin katsotte väitöskirjani antavan aiheita.* Kyseessä on lausuma, joka pienin muutoksin toistuu jokaisessa akateemisessa väitöstilaisuudessa. Päätettyään alkupuheenvuoronsa, lectio praecursorian, väittelijä lausuu nämä sanat vastaväittäjälle.

Ammattikielten tutkimus tarkastelee työyhteisöjen kieltä monista näkökulmista. Luonnehdin esitelmäni aluksi joitakin näistä näkökulmista ja käytän hyväkseni edellä mainittua tieteellisen työyhteisön toiminnasta lainaamaani esimerkkiä.

Yksi tärkeimmistä ammattikielten tutkimuksen kohteista on ollut sanasto. Otan esille kaksi sanastoon liittyvää näkökohtaa. Ensinnäkin voidaan tarkastella ammatillista terminologiaa. Väitöstilaisuusesimerkissä on tiedeyhteisön termejä kuten *tiedekunta* tai *vastaväittäjä*. Sanastoa voitaisiin tarkastella myös sanaluokkajakauman näkökulmasta. Tällöin vertailtaisiin tilastollisesti eri sanaluokkien jakaumia erilaisissa teksteissä. Väittelijän lausumassa on pikaisenkin tarkastelun perusteella melko runsaasti substantiiveja, mikä on tavallista monille ammatillisille teksteille.

Tutkimuskohteena voisi olla myös lauserakenne. Väitöstilaisuusesimerkki on rakenteeltaan varsin monipolvinen: se sisältää sellaisia monimutkaisia rakenteita kuin *Vaasan yliopiston humanistisen tiedekunnan määräämänä vastaväittäjänä ja väitöskirjani antavan aiheita.* Tällaisia rakenteita arkikielessä harvoin esiintyy.

▷

Yleiskieltä monimutkaisemmasta lauserakenteesta tunnetaan erityisesti lakikieli. Esimerkiksi käynee seuraava yliopistoasetuksesta poimittu virke: *Opiskelijaksi on kelpoinen myös henkilö, joka on suorittanut ammattikorkeakoulun, ammatillisen korkea-asteen, ammatillisen opistoasteen tai vähintään kolmivuotisen ammatillisen tutkinnon taikka saanut ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin, sekä henkilö, joka on suorittanut yliopiston edellyttämät avoimen yliopistopetuksen opinnot tai jolla yliopisto toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.*

Kaikissa edellä mainituissa näkökulmissa ammattikieliä lähestytään kielellisten muotojen perusteella. Viimeiseksi esittelen näkökulman, jonka lähtökohta on toisenlainen. Väitteljän lausumaa, tai työelämän viestintää ylipäättään, voidaan lähestyä myös toiminnan ja vuorovaikutuksen näkökulmasta. Vuorovaikutuksen tutkimuksessa puheenvuoroja tarkastellaan tekoina, peräkkäisinä toimintoina, jotka tulkitaan edellisen vuoron kontekstissa ja jotka asettavat odotuksia seuraavaan vuoroon. Tällöin tarkastellaan sitä, miten keskustelijat esimerkiksi tervehtivät ja vastaavat tervehdyksiin, kysyvät ja vastaavat tai tekevät ehdotuksia ja hyväksyvät tai hylkäävät ne. Esimerkkilausumaa voisi tästä näkökulmasta tarkastella pyyntönä, joka edellyttää vastaväittäjältä tietynlaisia reaktiota: tämän on pyynnön jälkeen aloitettava väitöskirjan tarkastus.

Keskityn esitelmässäni tähän viimeiseen vaihtoehtoon, ammatilliseen vuorovaikutukseen. On selvää, että työelämän vuorovaikutuksen tutkimus on erittäin tärkeää, jos halutaan saada kokonaiskuva kielenkäytöstä työelämässä. Näyttää kuitenkin siltä, että vuorovaikutuksen tutkimuksella on käytännössä varsin vähän jalansijaa am-

mattikielten tutkimuksen kentässä. Kävin läpi viime elokuisen Hampurissa järjestetyn European symposium on language for special purposes -kongressin esitelmien otsikot, ja löysin yhden, joka jollakin tavalla liittyy vuorovaikutuksen tutkimukseen. Pohdin tässä esitelmässäni sitä, millainen paikka vuorovaikutuksen tutkijoilla voisi olla ammattikielten tutkimuksen kentässä.

KIELIMUODOT JA VUOROVAIKUTUS

Lähden liikkeelle perinteisistä ammattikielten määritelmistä. Määritelmässä on yleensä tärkeässä osassa puhujien tai kirjoittajien identiteetti, heidän oletettu tietotasonsa. Ammattikieli määritellään suhteessa yleiskieleen siten, että se on kahden samaan ammattikuntaan kuuluvan henkilön väliseen viestintään käytettyä kieltä. Kun ammattilainen sen sijaan kommunikoi maallikon kanssa, puhutaan populaaristetusta tai yleistajuistetusta ammattikielestä. Esimerkiksi kun lääkäri puhuu toiselle lääkärielle, hän voi puhua *optikusglioomasta*, mutta puhuesaan maallikolle hänen on vähintäänkin selitettävä, että kyse on *näköhermon kasvaimesta*. Yleistajuistetussa ammattikielessä on erotettu erilaisia tasoja sen mukaan, mikä on vastaanottajien tiedollinen taso: esimerkiksi tieteentekijä puhuu eri tavalla alan opiskelijalle kuin suurelle yleisölle.

Kun sen sijaan otetaan kielellisten muotojen sijasta tutkimuskohteeksi vuorovaikutustoiminnot, mitä tapahtuu yleiskielen, ammattikielen ja yleistajuistetun ammattikielen käsitteille? Vuorovaikutuksen tutkimuksessa on tehty vastaavia erontekoja. Erityisen keskeinen on ero arkikeskustelun ja institutionaalisen vuorovaikutuksen välillä. Institutionaalissa vuorovaikutuksessa vähintään yksi keskustelun osallistujista edustaa jotakin instituutiota ja hoitaa institutionaalisia tehtäviä. Esimerkiksi väitösti-

laisuudessa sekä väittelijän, kustoksen että vastaväittäjän roolit ovat institutionaalisia. Samoin kuin ammattikieli muotonsa puolesta perustuu yleiskieleen — muunnellen sitä omiin tarkoituksiinsa — institutionaalisen vuorovaikutuksen toiminnot pohjautuvat arkikeskustelun toimintoihin.

Joskus ammatillisissa tilanteissa on pelkästään niille ominaisia toimintoja. Esimerkiksi voitaisiin ottaa toinen väitöstilaisuuden toiminto. Kustos avaa tilaisuuden sanomalla esimerkiksi: *Vaasan yliopiston humanistisen tiedekunnan määräämänä kustoksena julistan väitöstilaisuuden alkaneeksi*. Tällaisia tilaisuuksien avauksia ei arkikeskustelussa juurikaan esiinny. Useimmiten kuitenkin ammatillisen vuorovaikutuksen toiminnot ovat muunnelmia arkisista toiminnoista. Ensinnäkin toimintojen ketjuilla saattaa olla ammatillisessa vuorovaikutuksessa erilainen rakenne kuin arkikeskustelussa. Erityisen keskeisiä monissa tilanteissa ovat kysymykset ja vastaukset. Mutta jos tarkastellaan esimerkiksi opettajan ja oppilaan kysymysjaksoja koulussa, huomataan, että jaksoon sisältyy, toisin kuin arkikeskustelussa, kolmas vuoro, jossa opettaja arvioi oppilaan vastausta.

Toiseksi ammatillisissa tilanteissa toiminnot voivat asettaa seuraavalle vuorolle erilaisia odotuksia kuin arkikeskustelussa. Jos palaamme vielä väittelijän vastaväittäjälle esittämään pyyntöön, huomaamme, että se on hyvin erikoislaatuinen pyyntö. Arkikeskustelussa pyyntöön odotetaan melko yksinkertaista hyväksymistä tai hylkäämistä, kun taas väitöstilaisuudessa pyyntöä ei varsinaisesti hyväksytä tai hylätä, vaan sitä seuraa kokonainen keskustelu, väitöskirjan tarkastus. Voidaan jopa kysyä, kuinka syvässä mielessä on kyse pyynnöstä. Kyseinen pyyntö on myös siirtymän merkki väitöstilaisuuden yhdestä vaiheesta toiseen.

Kolmanneksi toiminnon muoto voi ammatillisessa tilanteessa olla toisenlainen.

Vaikka vuorovaikutuksen tutkimuksessa lähdetään liikkeelle toiminnasta, ei kielellistä muotoa suinkaan väheksytä. Muotoa vain tarkastellaan toiminnan näkökulmasta, katsotaan, miten muoto palvelee toimintaa. Esimerkiksi väittelijän pyynnön muodollinen tyyli, joka näkyy muun muassa lauserakenteessa ja teitittelyssä, näyttäisi palvelevan nimenomaan muodollista siirtymää vaiheesta toiseen.

Toisaalta voi olla niinkin, että sama muoto tulkitaan eri tavalla, koska ammatillisessa tilanteessa on omanlaisensa tulkintakehys. Oletetaan esimerkiksi, että henkilö hakee uutta työpaikkaa. Sekä arkikeskustelussa että työhaastattelussa voidaan tiedustella henkilön motiivia halulleen vaihtaa työpaikkaa. Molemmissa tilanteissa hän voi esittää yhdeksi motiiviksi vanhan työpaikan huonon ilmapiirin. Arkikeskustelussa ystävän kanssa tällaisen motiivin esittäminen on yleensä ongelmatonta, työhaastattelussa se voi sen sijaan olla riski. Jos hakija esittää päälimmäiseksi motiivikseen nykyisen työpaikkansa ongelmat sen sijaan että hän korostaisi hakemansa työpaikan kiinnostavuutta — jos hänellä on niin sanotusti enemmän työntöä kuin vetoa uuteen työpaikkaan — voidaan asettaa kyseenalaiseksi, onko hänellä riittävää motivaatiota hakemaansa työpaikkaan. Samoin voidaan epäillä hänen olevan jollakin tavalla osasyllinen huonoon ilmapiiriin (ks. Komter 1991: 159–163).

Olen edellä pohdiskellut vuorovaikutustoiminnan ammatillista luonnetta ja sen suhdetta arkikeskusteluun. Kuten olen osoittanut, tämä suhde on samantyyppinen kuin yleiskielen ja ammattikielen suhde kielellisten muotojen kannalta. En ole kuitenkaan vielä soveltanut yleistajuistetun ammattikielen käsitettä ammatilliseen vuorovaikutukseen. Vuorovaikutuksen tutkimuksessa voidaan kyllä tehdä samantyyppinen eronteko kuin on tehty varsinaisen ammattikielen ja

yleistajuistetun ammattikielen välillä. Yhtäältä on ammattilaisten välisiä vuorovaikutustilanteita kuten kokouksia ja neuvotteluita ja toisaalta ammattilaisen ja maallikon kohtaamisia kuten lääkärin vastaanotto tai luokkahuone. Tämä eronteko ei kuitenkaan välttämättä näy vuorovaikutustoiminnoissa yhtä suoraviivaisesti kuin se näkyy kielellisissä muodoissa. Yleiskieli, yleistajuistettu ammattikieli ja varsinainen ammattikieli voidaan kielellisen muodon, esimerkiksi sanaston, perusteella asettaa jatkumolle. Hyvin todennäköisesti ammattikielessä on eniten erikoissanastoa, yleiskielessä vähiten, ja populaaristettu kielimuoto asettuu siihen väliin. Varsinainen ammattikieli siis poikkeaa muodoltaan eniten yleiskielestä. Mitä taas tulee vuorovaikutustoimintoihin, ei ole mitään takeita siitä, että ammattilaisten välinen vuorovaikutus olisi erikoistuneempaa kuin ammattilaisen ja maallikon välinen. Erimerkiksi erilaisissa neuvotteluissa ja palaverissa vuorovaikutus saattaa olla hyvinkin arkikeskustelunomaisia, kun taas joissakin ammattilaisen ja maallikon kohtaamisissa, esimerkiksi luokkahuoneessa, osallistujien vuorovaikutusroolit voivat olla hyvin tarkkaan määriteltyjä. Opettaja voi muun muassa kieltää oppilaita tuottamasta lainkaan puheenvuoroja. Vuorovaikutuksen tutkimus on keskittynyt enemmän ammattilaisten ja maallikoiden kohtaamiseen, joten ammattilaisten välisistä kohtaamisista tiedetään liian vähän, mutta näyttäisi siltä, että vuorovaikutuksen erikoistuneisuus liittyy suureksi osaksi muihin tekijöihin kuin siihen, ovatko kaikki osallistujat ammattilaisia vai ei.

Yhteenvedona edellä sanotusta voidaan todeta, että amatillisen vuorovaikutuksen tutkimus tuo ammattikielten tutkimuksen kentälle uudenlaisen tavan tarkastella amatillisia kielellisiä käytäntöjä. Se tarjoaa tavan tarkastella amatillisia tilanteita peräkkäisinä toimintoina, jotka liittyvät

yhteen, ja kielellisiä muotoja toimintojen rakentajina. Lisäksi se tarjoaa tavan pohtia uudelleen ammattilaisten ja maallikoiden osuutta ja rooleja työelämän viestinnässä.

AMMATTIKIELTEN TUTKIMUS RISTEYSASEMANA

Kuten aikaisemmin totesin, vuorovaikutuksen tutkijat eivät kuitenkaan ole olleet merkittävässä asemassa ammattikielten tutkimuksen kentällä. Osin tämä johtuu varmasti ammattikielten tutkimuksen perinteistä, mutta osin myös siitä, että työelämän vuorovaikutustilanteiden tutkijat eivät itse miellä olevansa ammattikielten tutkijoita. Usein he löytävät identiteettinsä pikemminkin käyttämänsä menetelmän kautta ja kokevat olevansa esimerkiksi keskustelun- tai diskurssianalyttikkoja. Sama koskee myös amatillisten tekstien tutkijoita. Tämä tilanne on käsittääkseni väistämätön. On selvää, että yhteinen menetelmällinen perinne tarjoaa sellaisen keskusteluyhteyden, jota pikemminkin väljästi tutkimusaiheen kautta yhteisyyttä hakeva ammattikielten tutkimuksen kenttä ei voi tarjota. Samalla uskon kuitenkin, että ammattikielten tutkimus voi toimia risteysasemana eri perinteistä tuleville tutkijoille.

Risteysasemasta puhuminen ei ole vähättelevää, pikemminkin päinvastoin. Näen tilanteen suurena mahdollisuutena. Risteysasemalla voi tapahtua kohtaamisia, jotka muuten jäisivät tapahtumatta. Näen mahdollisuuksia kolmenlaisille kohtaamisille. Ensinnäkin ammattikielten tutkimus voi tuoda yhteen erilaisia kielen tutkijoita, jotka tutkivat samaan ammattikuntaan tai asiantuntijayhteisöön liittyvää kielenkäyttöä. Esimerkiksi lääketieteen alalla olisi hyvä löytää keskusteluyhteys lääketieteellisten termien, tekstien ja vuorovaikutustilanteiden tutkijoiden välillä. Näin voitaisiin saada monipuolisempi ja kattavampi kuva

siitä, millaisista kielellisistä käytänteistä vaikkapa sairaalan työ koostuu. Työyhteisöt rakentuvat yhä enemmän kielen avulla, ja työ muodostuu erilaisista kielellisistä kohtaamisista ja teksteistä, jotka liittyvät monin ennalta arvaamattomin tavoin toisiinsa.

Toiseksi olisi tarpeen tiivistää kielentutkijoiden yhteyttä muiden sellaisten tieteenalojen edustajiin, joissa tutkitaan työhön liittyviä käytänteitä. Vaasan yliopiston näkökulmasta tällaisia tieteenaloja ovat esimerkiksi kauppa- ja hallintotieteet. Näillä tieteenaloilla on viime aikoina yhä enemmän korostettu kielen, tekstien ja vuorovaikutuksen merkitystä hallinnossa ja talouselämässä. Koen, että meillä on paljon annettavaa toisillemme: kauppa- ja hallintotieteilijöillä syvälinen ymmärrys niistä työyhteisöistä, joita he tutkivat, kielitieteilijöillä taas syvällisempi näkemys kielenkäytöstä.

Kolmanneksi risteysasemalla voivat tavata tutkijat ja ammatinharjoittajat. On tärkeää, että työelämän vuorovaikutustilanteiden tutkijoilla on kiinteä yhteys työn tekijöihin.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄ

Otan vielä esille kaksi asiaa, jotka voivat olla edellä mainittujen kohtaamisten tuloksena. Pohdin siis sitä, mitä erityistä annettavaa ammattikielten tutkimuksella risteysasemana voisi olla erityisesti vuorovaikutuksen tutkimuksen kannalta. Nämä odotettavissa olevat hyödyt nousevat yhtäältä edellä mainitsemiä kohtaamisten luonteesta, toisaalta ammattikielten tutkimuksen perinteestä.

Ensimmäinen hyöty liittyy erityisesti tutkijoiden ja ammatinharjoittajien väliseen kontaktiin. Ammattikielten tutkimuksella on soveltava perinne. Erityisesti englanninkielisessä maailmassa ammattikielten tutkimus on liittynyt kiinteästi koulutuk-

seen. Ammattikielen tutkimuksella on myös ollut tärkeä rooli eri alojen terminologisessa työssä ja ammatillisten tekstien luettavuuden parantamisessa. Myös toiminnan ja vuorovaikutuksen tutkimuksessa on potentiaalia soveltavalle tutkimukselle, ja tällainen soveltava juonne onkin jo kehitysmässä institutionaalisen vuorovaikutuksen tutkimusperinteessä. Ammattikielten tutkimus risteysasemana voi edistää nimenomaan soveltavaa tutkimusta.

Monissa eri puheammateissa on jo alettu enenevässä määrin kiinnittää huomiota vuorovaikutustaitoihin osana ammatillista osaamista. Esimerkiksi lääkärinkoulutuksessa vuorovaikutuskoulutuksen merkitys ja osuus on kaiken aikaa kasvamassa. Ammatinharjoittajilla on myös omia käsityksiään siitä, millaista heidän vuorovaikutuksensa on ja millaista sen pitäisi olla. Nämä näkemykset ovat esillä muun muassa ammatikirjallisuudessa, koulutusmateriaaleissa ja suullisissa ohjeissa, joita koulutuksessa annetaan. Samalla suuri osa vuorovaikutusosaamisesta perustuu käytännölliseen työssä oppimiseen ja epäviralliseen hiljaiseen tietoon. Työelämän vuorovaikutuksen tutkijalla on näin ollen mahdollisuus asettua dialogiin työn tekijöiden kanssa (ks. Peräkylä ja Vehviläinen 2003). Nähdäkseni näkemys kielenkäytöstä toimintana on valaiseva nimenomaan ammatinharjoittajien näkökulmasta. Se kytkeytyy siihen, mitä he työssään todella tekevät: kysyvät, vastaavat, tekevät ehdotuksia, ottavat kantaa asioihin ja niin edespäin. Näin ollen toimintaa analysoiva tutkimus voi myös vaikuttaa siihen, miten työpaikoilla toimitaan.

Toiseksi, kuten jo aikaisemmin mainitsin, institutionaalisen vuorovaikutuksen tutkimus on suureksi osaksi suuntautunut ammatilaisen ja asiakkaan välisen vuorovaikutuksen tutkimukseen. Ammattikielten tutkimuksen perinteessä taas on ensisijaisesti keskitytty ammattilaisten väliseen

viestintään. Näin ollen risteysasemalta voidaan rakentaa raiteita uuteen suuntaan, ammattilaisten välisen kasvokkaisen vuorovaikutuksen tutkimukseen. Voidaan ylipäätään kartoittaa, millaisia vuorovaikutustilanteita nykypäivän työelämässä on, ja tutkia muun muassa, millaisia toimintoja noissa vuorovaikutustilanteissa esiintyy, miten ne yhtäältä pohjautuvat erilaisiin kirjoitettuihin teksteihin ja toisaalta tuottavat niitä, mikä on sähköisten välineiden rooli vuorovaikutuksessa tai millaisissa rooleissa työpaikan jäsenet eri vuorovaikutustilanteissa toimivat. Näin voidaan saavuttaa uu-

denlainen ymmärrys työstä kielenkäyttönä ja vuorovaikutuksena. ■

LÄHTEET

- KOMTER, MARTHA 1991: *Conflict and cooperation in job interviews. A study of talk, tasks and ideas*. Amsterdam: John Benjamins.
- PERÄKYLÄ, ANSSI – VEHVILÄINEN, SANNA 2003: Conversation analysis and the professional stocks of interactional knowledge – *Discourse & Society* 14, s. 727–750.

Sähköposti: esa.lehtinen@uwasa.fi

VERKKO-VIRITTÄJÄSSÄ ILMESTYVÄT LEKTIOT

SAKSAN JA SUOMEN VÄITELÄUSEEN ENSIJÄSEN

Maikki Soron saksan kielen alaan kuuluva väitöskirja tarkastettiin Tampereen yliopistossa 23. maaliskuuta 2007. Vastaväittäjänä

toimi professori Marja Järventausta Kölnin yliopistosta ja kustoksena professori Marja-Leena Piitulainen Tampereen yliopistosta.

Väitöksenalkajaisitelmä on luettavissa verkossa osoitteessa <http://www.kotikie-lenseura.fi/virittaja/verkkolehti/>. ■

MAIKKI SORO *Das Erstglied des deutschen und finnischen Aussagesatzes. Eine kontrastive Untersuchung anhand journalistischer und literarischer Texte*. Acta Universitatis Tampereensis 1213. Tampere: Tampereen yliopisto 2007. Elektroninen väitöskirja on luettavissa osoitteessa <http://acta.uta.fi/teos.phtml?10939>.

TEKSTIEN AUTENTTISUUS
KANSAINVÄLISISSÄ
LUKUTAIDON
ARVIOINTITUTKIMUKSISSA.
PISA 2000

Sari Sulkusen suomen kielen alaan kuuluva väitöskirja tarkastettiin Jyväskylän

yliopistossa 17. marraskuuta 2007. Vastaväittäjänä toimi professori professori Karin Taube Uumajan yliopistosta ja kustoksena emeritusprofessori Matti Leiwo Jyväskylän yliopistosta.

Väitöksenalkajaisitelmä on luettavissa verkossa osoitteessa <http://www.kotikielenseura.fi/virittaja/verkkolehti/>. ■

SARI SULKUNEN *Authenticity of text in international reading literacy assessments. Focusing on PISA 2000.* Jyväskylä studies in humanities 76. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto 2007.

KONSTRUKTIOIDEN
DYNAMIIKKA

Lari Kotilaisen suomen kielen alaan kuuluva väitöskirja tarkastettiin Helsingin yliopistossa 14. joulukuuta 2007. Vastaväit-

täjänä toimi professori Tuomas Huumo Tarton yliopistosta ja kustoksena professori Pentti Leino Helsingin yliopistosta.

Väitöksenalkajaisitelmä on luettavissa verkossa osoitteessa <http://www.kotikielenseura.fi/virittaja/verkkolehti/>. ■

LARI KOTILAINEN *Konstruktioiden dynamiikka 2007.* Elektroninen väitöskirja on luettavissa osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-4442-7>.

JUMALAN KASVOT SUOMEKSI.
METAFORISAATIO JA ERÄÄN
USKONNOLLISEN ILMAUKSEN
SYNTY

Maria Kelan suomen kielen alaan kuuluva väitöskirjan tarkastettiin Jyväskylän yliopistossa 15. joulukuuta 2007. Vastaväittä-

jinä toimivat professori Tapani Harviainen Helsingin yliopistosta sekä dosentti Jaakko Leino Helsingin yliopistosta ja kustoksena professori Aila Mielikäinen Jyväskylän yliopistosta.

Väitöksenalkajaisitelmä on luettavissa verkossa osoitteessa <http://www.kotikielenseura.fi/virittaja/verkkolehti/>. ■

MARIA KELA *Jumalan kasvot suomeksi. Metaforisaatio ja erään uskonnollisen ilmauksen synty.* Jyväskylä Studies in Humanities 82. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto 2007..

KIRJOITTAMISPROSESSI TEKSTEINÄ

Tuula Rannan suomen kielen alaan kuuluva väitöskirja tarkastettiin Joensuun yliopistossa 12. tammikuuta 2008. Vastaväittäjänä toimi professori Minna-Riitta Luukka

Jyväskylän yliopistosta ja kustoksena professori Pirkko Muikku-Werner Joensuun yliopistosta.

Väitöksenalkajaisesitys on luettavissa verkossa osoitteessa <http://www.kotikielenseura.fi/virittaja/verkkolehti/>. ■

TUULA RANTA *Kirjoittamisprosessi teksteinä. Tekstilägisellinen näkökulma abiturienttien tekstintuottamisen kehittämiseen*. Joensuun yliopiston humanistisia julkaisuja 50. Joensuu: Joensuun yliopisto 2007. Elektroninen väitöskirja on luettavissa osoitteessa http://joypub.joensuu.fi/publications/dissertations/ranta_kirjoittamisprosessi/.

Sanakirjasäätiön rahaston apuraha haettavana

Sanakirjasäätiön rahasto julistaa haettavaksi 2000 euron apurahan suomen ja sen sukukielten tutkimukseen, esimerkiksi gradun tai muun tutkimuksen tekoon, artikkelin kirjoittamiseen tai kenttätöihin. Apuraha voidaan jakaa usean hakijan kesken.

Rahaston tarkoituksena on Sanakirjasäätiön perinnön mukaisesti 1) edistää suomen kansanmurteiden ja suomalaisen nimistön sekä niiden tutkimuksen tuntemusta ja 2) tutkia suomen kieltä ja suomensukuisia kieliä, suomalaista nimistöä sekä kansanomaisen kulttuurimme alkuperää ja ilmenemismuotoja. Rahasto tukee erityisesti suomen murteiden tutkimista.

Hakemukseen liitetään lyhyt työsuunnitelma tai dispositio sekä kustannuslaskelma. Hakemukset toimitetaan Kotikielen Seuran sihteerille Johanna Kompalle postitse 15.4.2008 mennessä. Päätös julkistetaan 15.5.2008.

*Kotikielen Seura
Castrenianum, PL 3
00014 Helsingin yliopisto
seura@kotikielenseura.fi*